

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Faglig vejledning til screeningsmodul i MARS

Dette er en faglig vejledning, der løbende opdateres, så du altid finder den nyeste og relevante viden vedrørende indholdet i it-plattformen MARS. Denne vejledning omhandler screeningsmodulet og er senest opdateret den 29. januar 2025.

Indhold

Indhold.....	1
Formål.....	2
Screening	2
Første overlapsanalyse: overlap med kulstofrig lavbundsjord.....	2
Anden overlapsanalyse: Screeningsresultat.....	2
a) Potentialer og konflikter.....	2
b) Demarkation.....	3
Eksempel på et screeningsresultat.....	5
Støttelag i lagvælgeren.....	6

Formål

I screeningsmodulet kan du som lodsejer eller konsulent hurtigt danne dig et overblik over et potentielt udtagningsareal.

Når du har tegnet, uploadet eller udpeget et areal, laver modulet en screeningsanalyse, der viser både potentialet for udtagning samt eventuelle konflikter, der måtte være på det indtegnede areal. Hvis analysen viser, at der er et potentiale for udtagning, kan du kopiere linket til analysen og dele det med din lokale trepart.

Nærværende guide beskriver den åbne version af screeningsmodulet.

Funktionerne er, med få undtagelser, de samme i den version af screeningsmodulet, der er indbygget i planlægningsmodulet til omlægningsplanerne. Den primære forskel er, at du i planlægningsmodulet kan medtage dit indtegnede projekt direkte i din lokale treparts omlægningsplan. Hvis du er medlem i en lokal trepart med adgang til planlægningsmodulet, anbefales du derfor at anvende den indbyggede del af screeningsmodulet.

Overlapsanalysen i screeningsmodulet er også en del af planlægningsmodulet, når man opretter et skitseprojekt.

Screening

Screeningsmodulet består af overlapsanalyser, der udføres når et geografisk område er uploadet, tegnet eller udpeget i modulet. Screeningsanalysen viser dels arealets overlap med kulstofrig lavbundsjord og dels potentialer og eventuelle konflikter i det område, hvor geometrien er tegnet. Screeningsresultatet indeholder også et demarkationstjek, som er et tjek for, om det indtegnede areal overlapper med arealer, der allerede har modtaget tilskud. Lag, der indgår i analysen af potentialer, konflikter og demarkationstjek, kan ses i tabellen sidst i denne vejledning.

Første overlapsanalyse: Overlap med kulstofrig lavbundsjord

Nogle ordninger stiller krav til, at minimum 60% af arealet der udtages, skal bestå af kulstofrig lavbundsjord med over 6% kulstof. Denne overlapsanalyse hjælper derfor med at vurdere, om den tegnede geometri indeholder tilstrækkelig mængde kulstofrig lavbundsjord til at opfylde kriterierne for at indgå i ordningerne.

Anden overlapsanalyse: Screeningsresultat

a) Potentialer og konflikter

Overlapsanalysen for potentialer og eventuelle konflikter er enten baseret på en ja/nej-analyse eller en overlapsanalyse defineret ud fra et kriterie eller en score. De GIS-lag der indgår i screeningen, fremgår af tabel 1 nedenfor.

Hvis analysen er baseret på "ja/nej", vil analysen vise et resultat med et overlap, uanset størrelsen af overlappet mellem geometrien og det berørte lag. Hvis analysen viser et overlap, vil man blive informeret om, hvilket lag geometrien overlapper med.

Er analysen baseret på et kriterie eller en bestemt score, som det er tilfældet i to af lagene, vil analysen kun vise et resultat med overlap, såfremt geometrien overlapper med et område, der indeholder det definerede kriterie eller score.

De to lag der indeholder et bestemt kriterie eller score, er:

- *Biodiversitetsprioriteringskort – Score < 7*
- *Retentionskort – Score > 71%: Landsgennemsnittet*

Hvis det indtegnede projekt overlapper med et lag inden for kategorien "potentialer", betyder dette, at projektet har potentiale til at bidrage til eksisterende arealoplægning/natur/drikkevandsbeskyttelse i området.

Hvis det indtegnede projekt overlapper med et lag inden for kategorien "konflikter", vil du blive informeret om, hvilket lag projektet er i konflikt med. Tabel 1 indeholder en liste over de lag, som indgår i konfliktanalysen. Det er ikke altid, at en konflikt i screeningsresultatet betyder, at det er umuligt at gennemføre et projekt i det pågældende område. Screeningen gør dig dog opmærksom på, at der kan gælde særlige forhold, hvis en arealoplægning skal gennemføres i området.

b) Demarkation

Screeningsanalysen udfører et demarkationstjek, som viser, at der er en konflikt, hvis geometrien overlapper med et eksisterende projekt, som har fået tilsagn om tilskud. De tilskudsordninger, der indgår i demarkationstjekket, er oplyst i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1 Tabellen viser hvilke GIS-lag der indgår i screeningen, der foretages i screeningsmodulet og planlægningsmodulet i MARS. Tabellen viser hvilke lag der indgår, opdelt på potentialer, konflikter og demarkation.

Potentialer		
Drikkevand		
Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Boringsnært beskyttelsesområde	ja/nej	urn:dmp:ds:boringsnaere-beskyttelsesomraader-mst
Følsomme indvindingsområder	Ja/nej	urn:dmp:ds:foelsomme-indvindingsomraader-mst
Biodiversitet og natur		
Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Biodiversitetsprioriteringskort	Score < 7	urn:dmp:ds:biodiversitetsprioriteringskort
Store naturområder, prioritering 1	ja/nej	urn:dmp:ds:store-natuomraader-prioritering-1
Forslag til 30% beskyttede naturområder	ja/nej	urn:dmp:ds:forslag-til-30-beskyttede-natuomraader
Beskyttede naturtyper (§3)	ja/nej	urn:dmp:ds:beskyttede-naturtyper
CO2 potentialer		
Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Kulstof2022 3-6%	ja/nej	urn:dmp:ds:kulstof-2022-3-6-toerv
Kulstof2022 6-12%	ja/nej	

Næringsstoffer

Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Søoplande med indsatsbehov	ja/nej	urn:dmp:ds:soeoplande-med-skaerpede-fosforlofter
Retentionskort	score > 71%	urn:dmp:ds:kvaelstofretention

Konflikter

Fredninger

Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Fredede områder	ja/nej	urn:dmp:ds:fredede-omraader
Fredede fortidsminder	ja/nej	urn:dmp:ds:fredede-fortidsminder-areal-slks
Beskyttede sten- og jorddiger	Ja/nej	urn:dmp:ds:beskyttede-sten-og-jorddiger

Bufferzoner/Beskyttelseszoner

Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Kirkebyggelinjer	ja/nej	urn:dmp:ds:kirkebyggelinjer
Skovbyggelinjer	ja/nej	urn:dmp:ds:skovbyggelinjer
Åbeskyttelseslinjer	ja/nej	urn:dmp:ds:aabeskyttelseslinjer
Søbeskyttelseslinjer	ja/nej	urn:dmp:ds:soebeskyttelseslinjer
Strandbeskyttelseslinjer	ja/nej	urn:dmp:ds:strandbeskyttelse-sdfe

Råstoffer

Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Råstofområder	Ja/Nej	urn:dmp:ds:raastofomraader

Demarkation

Lagnavn	Type af overlap	Lagvælger DMP (URN)
Projektforslag, Klima-Lavbund	ja/nej	urn:dmp:ds:projektforslag-klima-lavbund
Projektområder, Klima-Lavbund	ja/nej	urn:dmp:ds:projektomraader-klima-lavbund
minivådområder 2018	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2018
minivådområder 2019	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2019
minivådområder 2020	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2020
minivådområder 2021	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2021
minivådområder 2022	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2022
minivådområder 2023	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2023
minivådområder 2024	ja/nej	urn:dmp:ds:minivaadomraader-ansoegt-2024
Skovrejsning samlet	ja/nej	urn:dmp:ds:privat-skovrejsning-ansoegt-samlet
Helhedsprojekter	ja/nej	urn:dmp:ds:helhedsprojekter-tilsagn-2020
Tilskud til Urørt skov 2022	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2022
Tilskud til Urørt skov 2021	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2021
Tilskud til Urørt skov 2020	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2020
Tilskud til Urørt skov 2019	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2019
Tilskud til Urørt skov 2018	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2018
Tilskud til Urørt skov 2017	ja/nej	urn:dmp:ds:uroert-skov-tilsagn-2017
Tilskud til Sammenhængende arealer 2021	ja/nej	urn:dmp:ds:sammenhaengende-arealer-tilsagn-2021
Tilskud til Sammenhængende arealer 2020	ja/nej	urn:dmp:ds:sammenhaengende-arealer-tilsagn-2020
Tilskud til Sammenhængende arealer 2019	ja/nej	urn:dmp:ds:sammenhaengende-arealer-tilsagn-2019
Tilskud til Sammenhængende arealer 2018	ja/nej	urn:dmp:ds:sammenhaengende-arealer-tilsagn-2018

Aftaler om natur, tinglyst	ja/nej	urn:dmp:ds:aftaler-om-natur-tinglyst
Restaurering af ådale	ja/nej	urn:dmp:ds:restaurering-af-aadale
Vand VMPII Anlæg	ja/nej	urn:dmp:ds:vand-vp2-anlaeg
Vand VMPIII Anlæg	ja/nej	urn:dmp:ds:vand-vp3-anlaeg
Naturstyrelsens klima-lavbundsprojekter	ja/nej	urn:dmp:ds:klimalavbundsprojekter-naturstyrelsen
Kvælstofvådområder forundersøgelse	ja/nej	urn:dmp:ds:kvaelstofvaadomraader-forundersoegelser
Kvælstofvådområder Etableret	ja/nej	urn:dmp:ds:kvaelstofvaadomraader-etableret
Fosforvådområder Forundersøgelse	ja/nej	urn:dmp:ds:fosforvaadomraader-forundersoegelser
Fosforvådområder Etableret	ja/nej	urn:dmp:ds:fosforvaadomraader-etableret
Lavbundsprojekter forundersøgelse	ja/nej	urn:dmp:ds:lavbundsprojekter-forundersoegelser
Lavbundsprojekter Etableret	ja/nej	urn:dmp:ds:lavbundsprojekter-etableret

Eksempel på et screeningsresultat

Screeningsresultat

Potentialer

Biodiversitet og natur

Dit projekt bidrager til øget biodiversitet, større naturområder og naturtyper.

- Biodiversitetsprioriteringskort
- Store naturområder, prioritering 1
- Forslag til 30% beskyttede naturområder
- Beskyttede naturtyper

Drikkevand

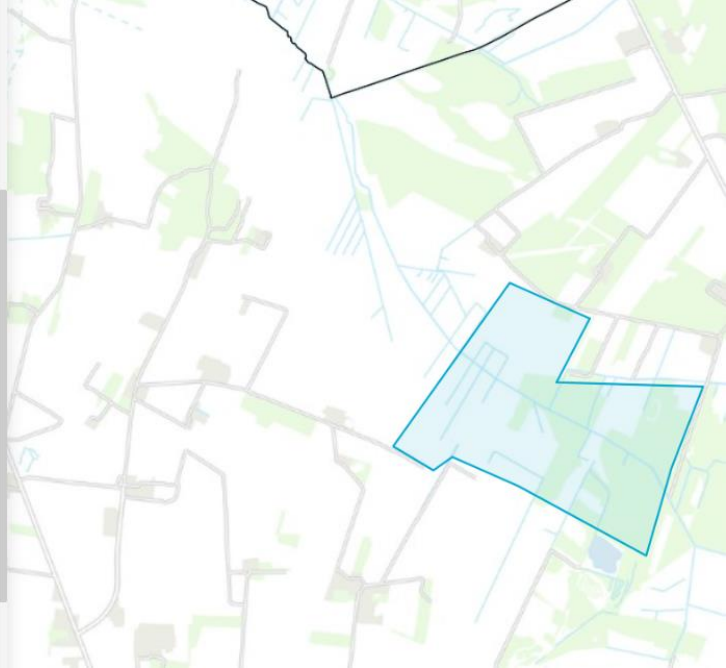
Dit projekt bidrager med beskyttelse af drikkevand.

- Følsomme indvindingsområder, vedtaget (MST)

CO₂ potentialer

Dit projekt bidrager med CO₂ reduktion.

- Kulstof 2022 (lavbunds kort)
- Kulstof 2022 3-6% tørv

Konflikter

Fredninger

Projektet overlapper med fredede eller beskyttede arealer.

- Fredede fortidsminder, areal
- Beskyttede sten- og jorddiger

Bufferzoner / Beskyttelseszoner

Projektet overlapper med beskyttede zoner eller byggelinjer.

- Skovbyggelinjer

Ovenfor vises et eksempel på et screeningsresultat, hvoraf det fremgår, at den indtegnede geometri har potentialer for biodiversitet og natur, drikkevand og klimaeffekt (CO₂), men også at der er konflikter med fredninger og bufferzoner/beskyttelseszoner. Ved at sætte flueben i de forskellige potentialer og konflikter under hver hovedoverskrift, f.eks. 'biodiversitetsprioriteringskort' under biodiversitet og natur eller 'fredede fortidsminder' under fredninger, kan man på kortet se, hvor geometrien overlapper og med hvilket specifikt lag.

Støttelag i lagvælgeren

Der er seks prædefinerede lag i lagvælgeren, som er udvalgt, da de giver et overblik over relevante geografiske afgrænsninger, samt væsentlige datalag for planlægningen af udtagningsindsatsen. Lagvælgeren indeholder mere end 1000 lag, og man kan derfor tilføje yderligere lag efter behov for at få et endnu mere detaljeret overblik.

Lagnavn	Beskrivelse
Vandplaner Hovedvandoplande (nu lokale trepartier)	Viser afgrænsningen af de 23 lokale trepartier. Afgrænsningen er identisk med de tidligere vandoplandsstyregrupper (VOS) og stammer oprindeligt fra udstrækningen af hovedvandoplande fra Vandområdeplanerne 2015-2021 udgivet 27. juni 2016 (VP2).
Kommuneinddeling (DAGI: 1:10.000)	Kommuneinddelingslaget er en del af lagvælgeren, så du kan se hvilken kommune dit projekt ligger i, og dermed hvilken kommune du skal kontakte, hvis du ønsker at gå videre med dit projekt.
VP3 – afgrænsning af kystvandoplande	Viser afgrænsningen af de 108 kystvandoplande i vandområdeplanerne (2021-2027) (VP3-II) i Danmark.
Kulstof 2022 (lavbundskort)	Angivelse af kulstofrige lavbundsjorder med henholdsvis 6-12 % kulstof og >12 % kulstof.
Markblokke	Er et digitalt markkort med landbrugsarealer samlet i markblokke. En markblok er en geografisk sammenhængende enhed bestående af landbrugsarealer. Markblokkortet bliver opdateret årligt på baggrund af ortofoto og indberetninger fra landbrugere og myndigheder.
Jordstykker (Matrikel):	Matriklen er grundlaget for ejendomsregistreringen i Danmark og udgør en vigtig del af administrationsgrundlaget i den offentlige forvaltning.